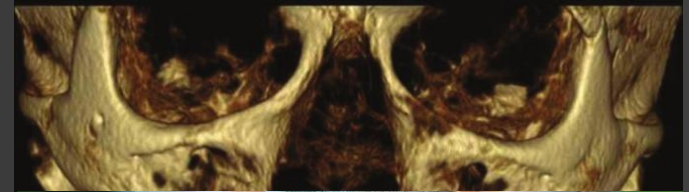

Mahdian N., Pavlíková G., Vlachopoulos V., Onderková A., Foltán R.

MOŽNOSTI CHIRURGICKÉHO
ŘEŠENÍ
OSTEORADIONEKRÓZY
DOLNÍ ČELISTI

Osteoradionekróza

- Jedná se o kostní lézi s porušeným slizničním nebo kožním krytem v ozářeném poli, jejíž hojení trvá déle než 3 měsíce a nejedná se o recidivu [1]
- Nejzávažnější komplikace RT v oblasti hlavy a krku
- Může vést až k patol. fraktuře dolní čelisti , které se snažíme vyhnout – nutnost resekce a řešení mnohem větších komplikací
- Časté hospitalizace, operace...
- Zhoršená kvalita života

[1] Marx RE. Osteoradionecrosis: a new concept of its pathophysiology. J Oral Maxillofac Surg 1983;41:283-8

Příčina vzniku multifaktoriální

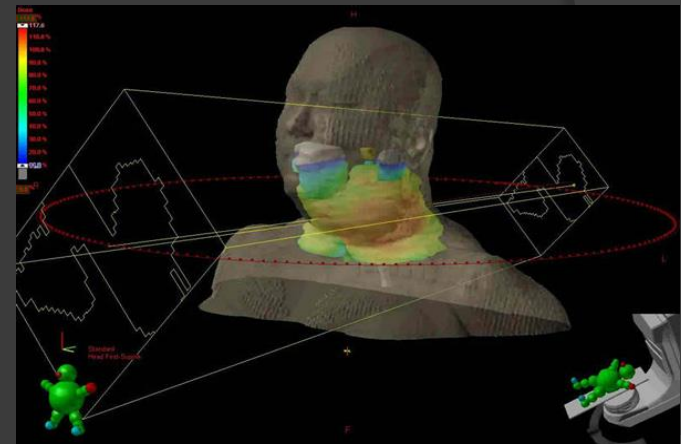
○ Primární nádor

- Velikost
- Lokalizace, vzdálenost ke kosti
- Operační technika

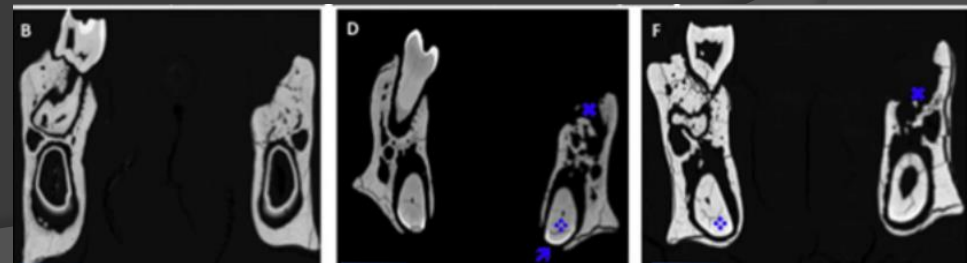
○ Léčba RT

- Celková dávka, frakcionace
- Zaměření

○ Pacient

- Dentální status
- Kouření, alkohol
- Extrakce zubu či jiný chir. zákrok na kostech

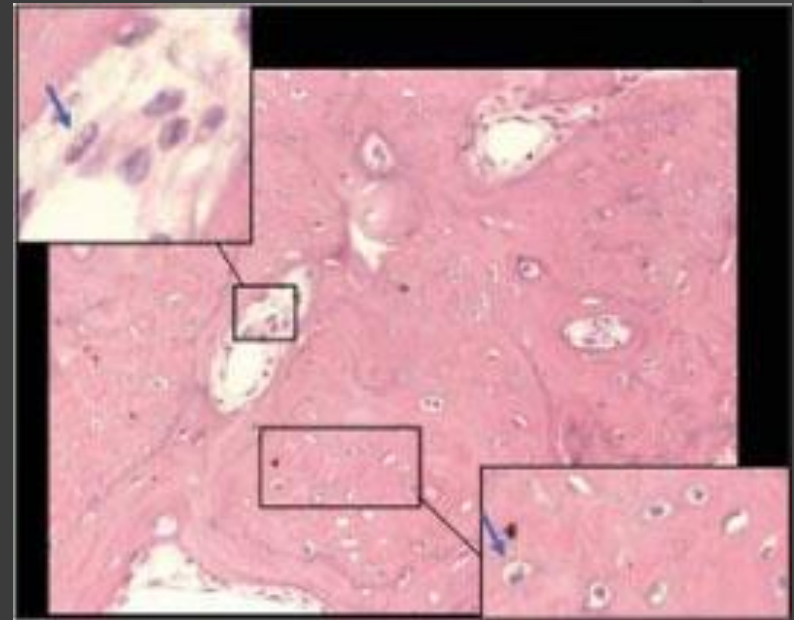

Patogeneze: 3 'H's (Marx)

● Hypocellularity [1,2]

● Hypoxia [1,2]

● Hypovascularity [1,2]

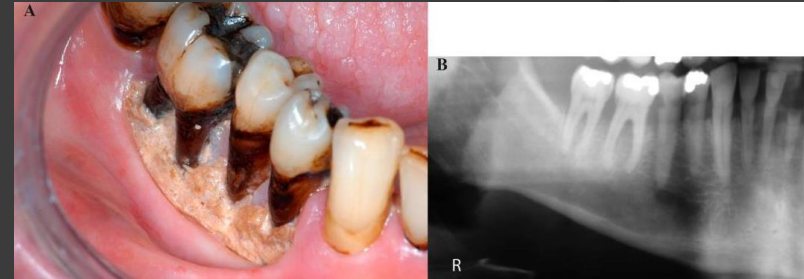
1. Marx RE. Osteoradionecrosis: a new concept of its pathophysiology. J Oral Maxillofac Surg 1983;41:283-8

2. Bensadoun RN, Mange N, Marcy PY, Demard F. Chemotherapy and radiotherapy-induced mucositis in head and neck cancer patients: New trends in pathophysiology. Prevention and treatment. Eur Arch Otorhinolaryngol 2001;258:481-7

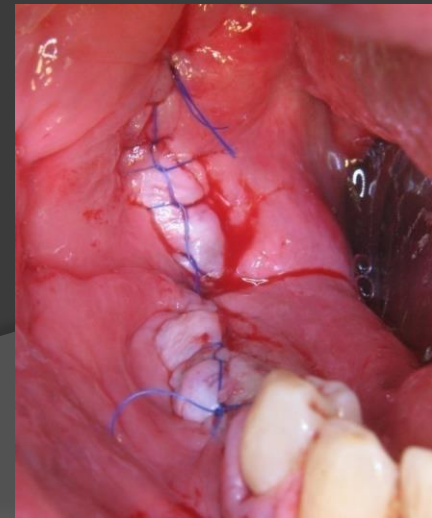
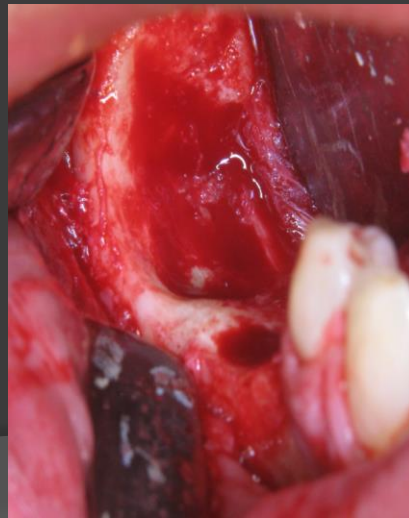
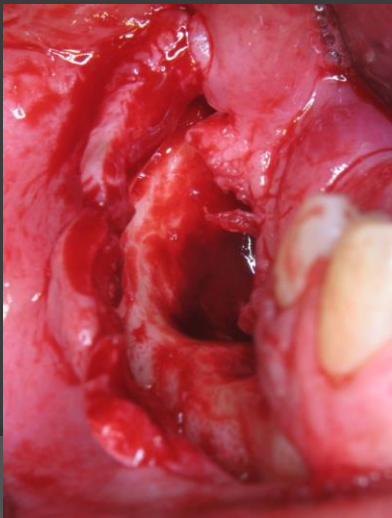
Obr: Audrei Pelisser; Fabiana Vieira Vier-Pelisser; Vânia Regina Camargo Fontanella; Maria Antonia Zancanaro de Figueiredo: Microscopical analysis of fractionated cobalt-60 radiotherapy effects on mandibles of rats. Radiol Bras vol.40 no.2 São Paulo Mar./Apr. 2007

Klasifikace dle Notaniho: stupeň I.

- Postižena alveolární kost, na OPG nejsou patrné změny v oblasti těla mandibuly
- Léčba chirurgická: Notani I, terapeutický protokol Stomatologické kliniky 1 LF UK:
 - Sekvestrektomie
 - Strava striktně via NGS, p.o. jen čiré tekutiny
 - ATB i.v.

Obrázek 1: Osteoradionecrosis of the Jaws: Clinico-Therapeutic Management: A Literature Review and Update, Koteswara Rao Nadella • Rama Mohan Kodali • Leela Krishna Guttikonda • Ashok Jonnalagadda, J. Maxillofac. Oral Surg. (Oct-Dec 2015) 14(4):891-901.

Klasifikace dle Notaniho: stupeň II.

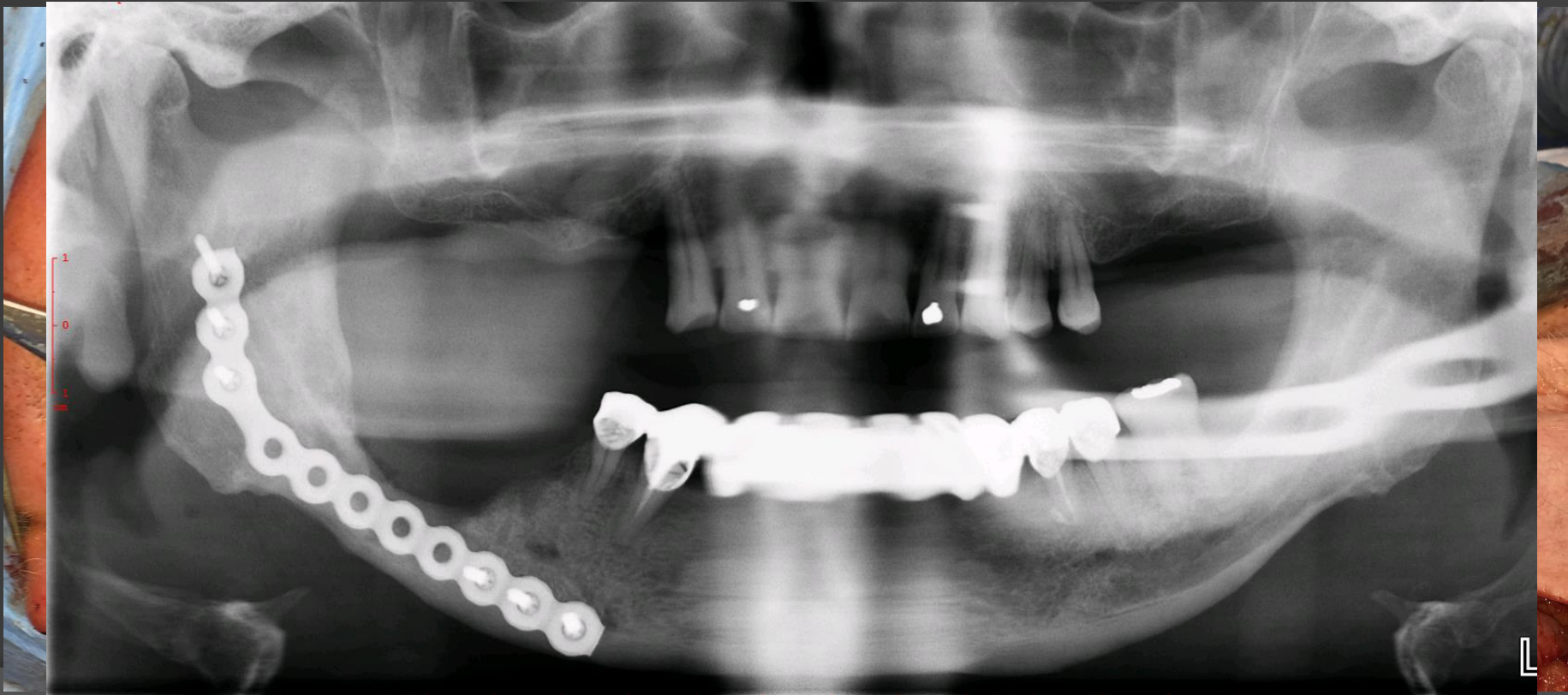
- Obnažená kost v ústech, na OPG patrný nálezný, který zasahuje tělo mandibuly, ale margo inferior mand. postiženo není
- Léčba chirurgická: Notani II, terapeutický protokol Stomatologické kliniky 1 LF UK

- Sekvestrektomie
- Dočasně zevní foxátor jako prevence patol. fraktury
- Strava striktně via NGS, p.o. jen čiré tekutiny
- ATB i.v.

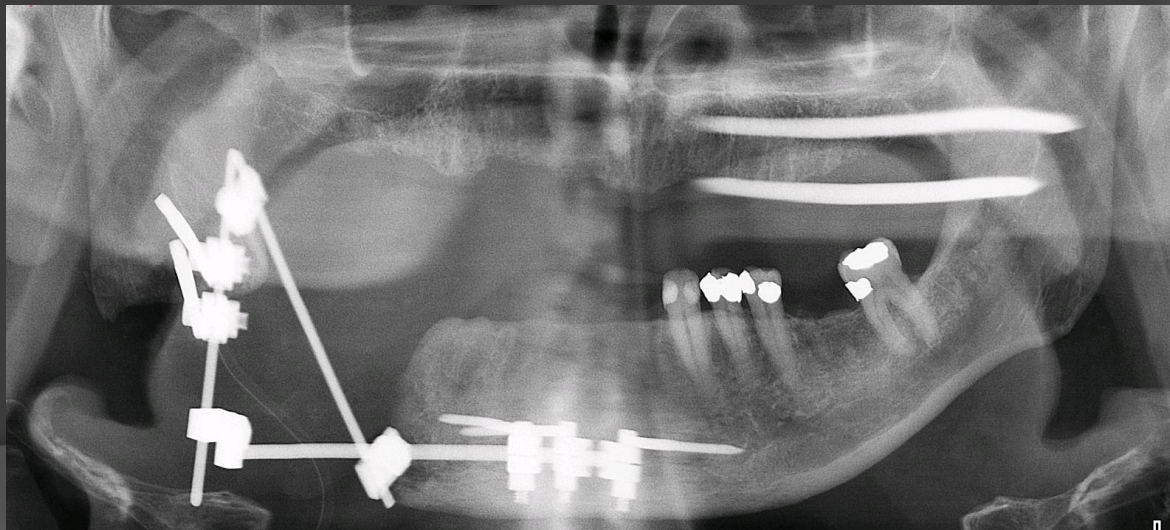
Léčba chirurgická: Notani II, terapeutický protokol Stomatologické kliniky 1 LF UK

- Rekonstrukcí dlahy jako prevence patol. fraktury ve druhé fázi po zhojení měkkých tkání v ústech
- Regionální lalok jako augmentace měkkých tkání v okolí dlahy +/-

Klasifikace dle Notaniho: stupeň III.

- ORN na OPG dosahuje margo inferior mand, nebo je patologická fraktura, nebo kožní píštěl
- Léčba chirurgická: Notani III, terapeutický protokol
Stomtomatologické kliniky 1 LF UK
 - Resekce postižené čelisti
 - Dočasně zevní fixátor jako prevence prořezání pahýlů
 - Strava striktně via NGS, p.o. jen čiré tekutiny
 - ATV i.v.

Léčba chirurgická: Notani III, terapeutický protokol Stomatologické kliniky 1 LF UK

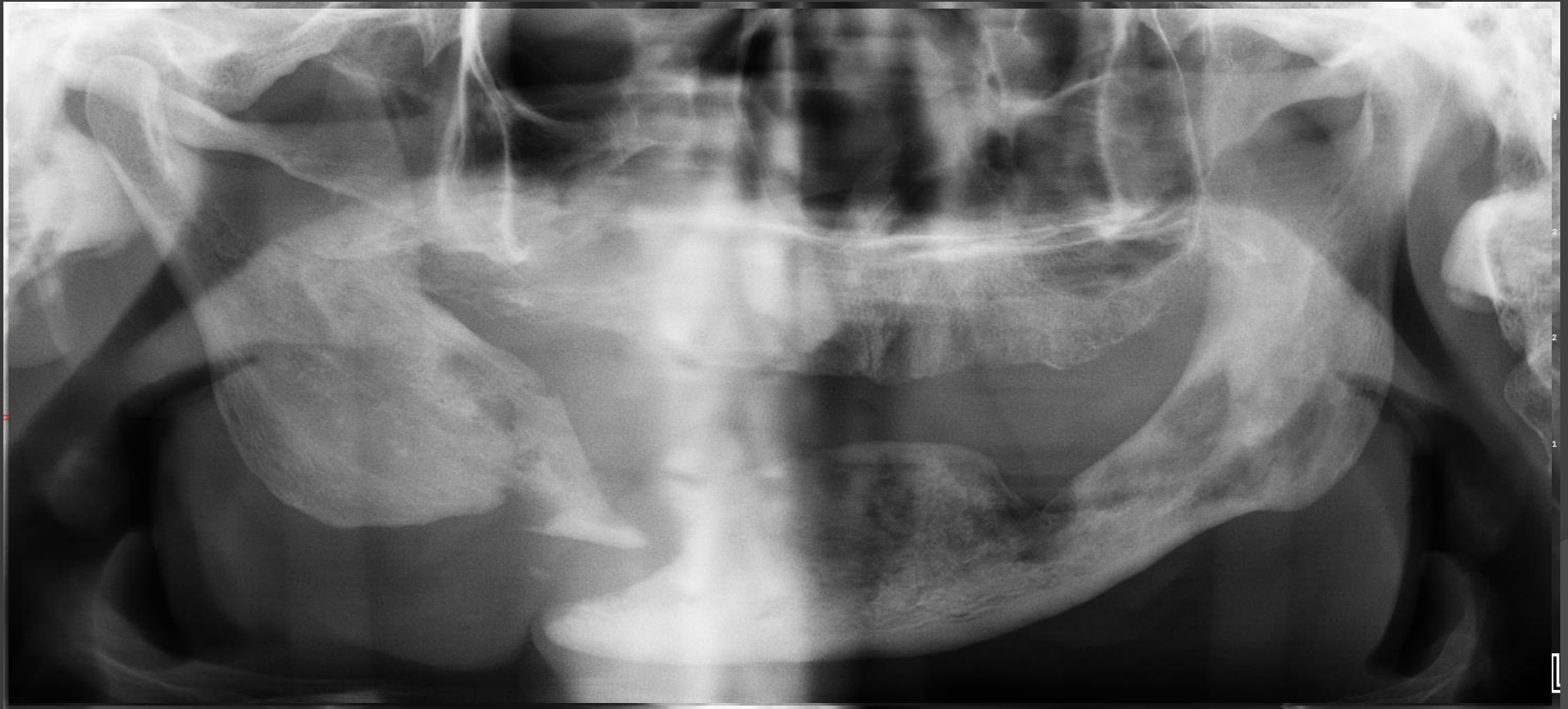
- Po zhojení měkkých tkání v ústech odstranění zevního fixátoru
- Rekonstrukce defektu dle stavu pacienta a kondice měkkých tkání
- Mikrochirurgická rekonstrukce +/-

Proč zevní fixátor? Notani II

Proč zevní fixátor? Notani III

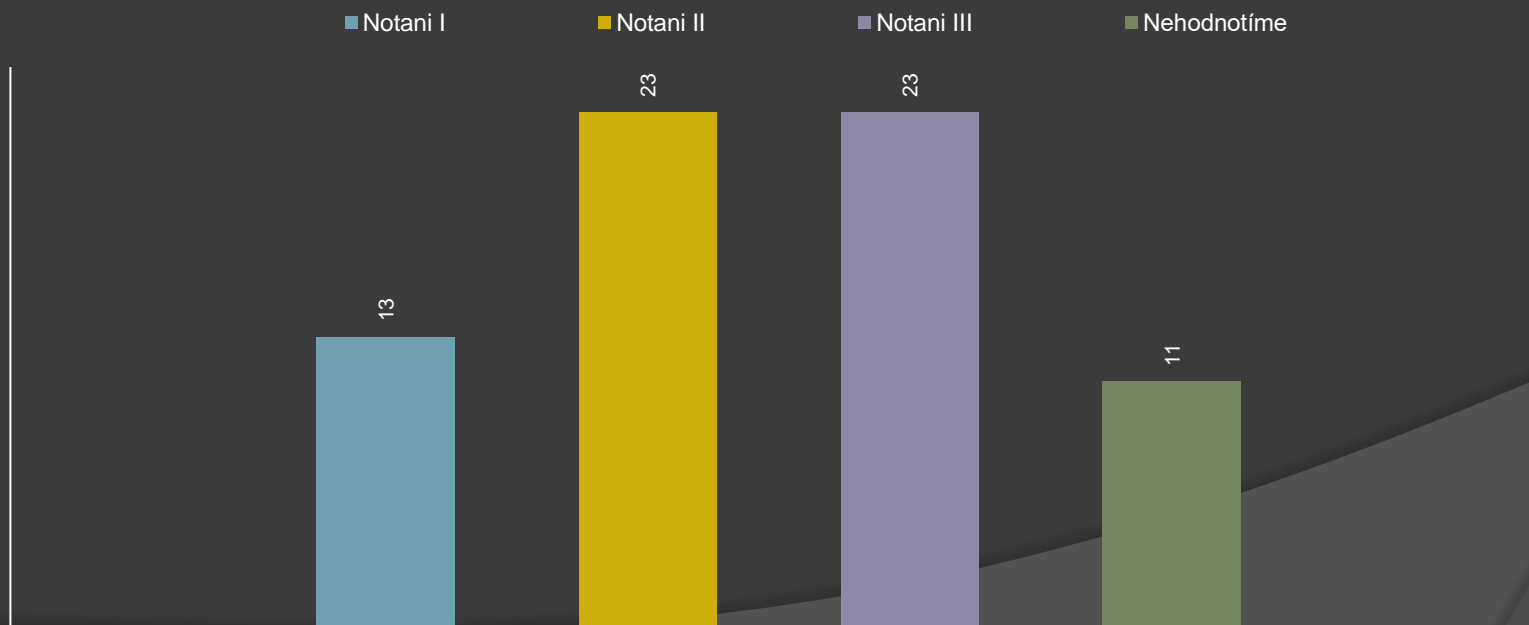
Naše cíle

- Vyhodnocení našeho terapeutického protokolu u pacientů za období 2014-2018
- Patologické fraktury u pacientů ve stádiu Notani II ve vztahu k užití zevního fixátoru
- Komplikace při hojení u pacientů ve stádiu Notani III ve vztahu k užití zevního fixátoru
- Kvalita života pacientů v době s rozvinutou ORN ve srovnání s dobou, kdy nosili zevní fixátor

Naše výsledky

- Vyhodnocení našeho terapeutického protokolu u pacientů za období 2014-2018
- Celkem ošetřeno 70 pacientů , z souboru vyřazeno 11 pacientů (maxila, DCIA štěp, konzerv. postup)

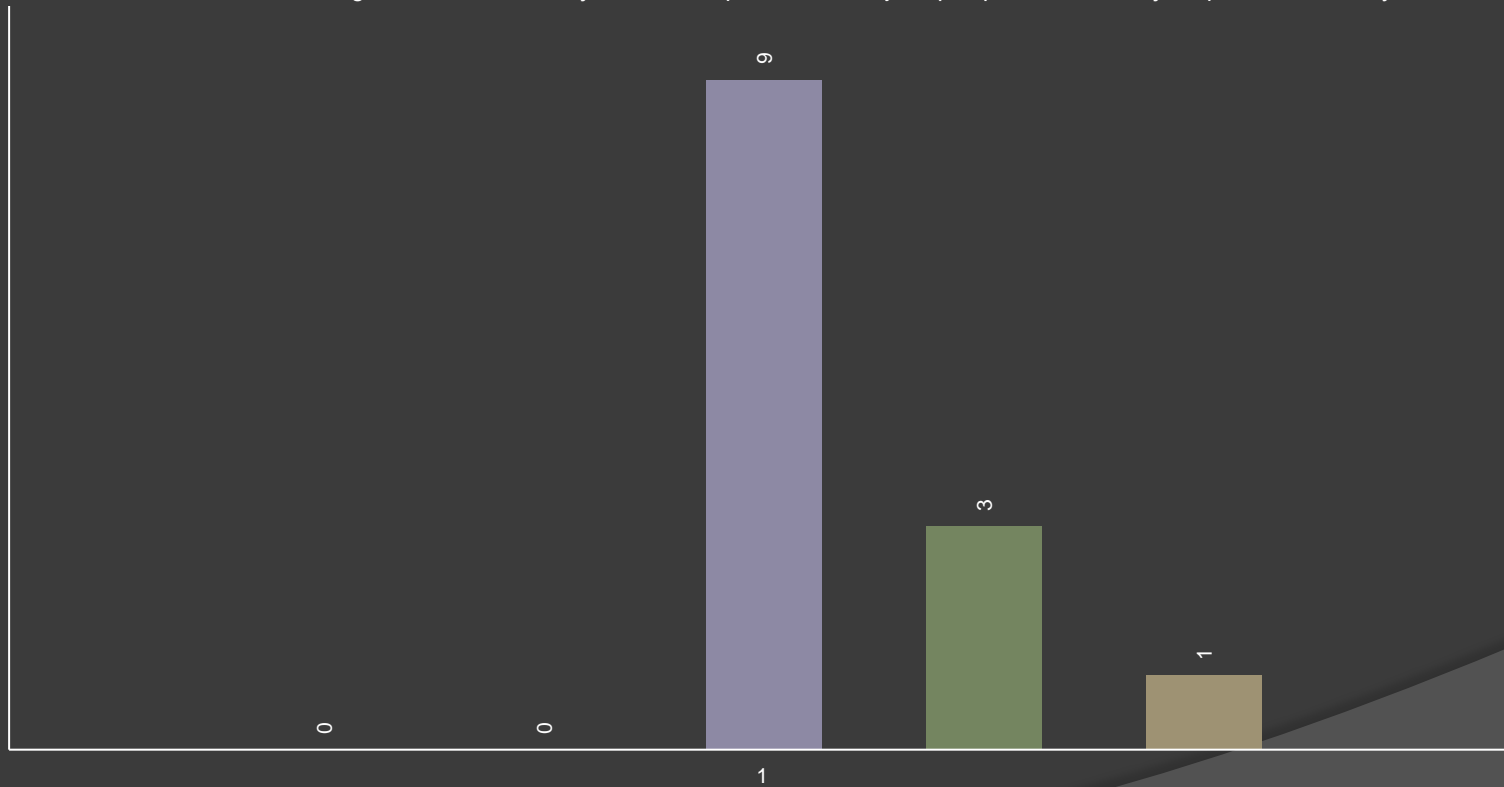
CELKEM OŠETŘENO 70 PACIENTŮ S DIAGNÓZOU ORN

Naše výsledky

NOTANI I CELKEM 13 PACIENTŮ

■ Zevní fixátor ■ Patologická fraktura ■ Zhojeno bez komplikací ■ Zhojeno p.s. po HBO ■ Zhojeno po dalším chir. výkonu

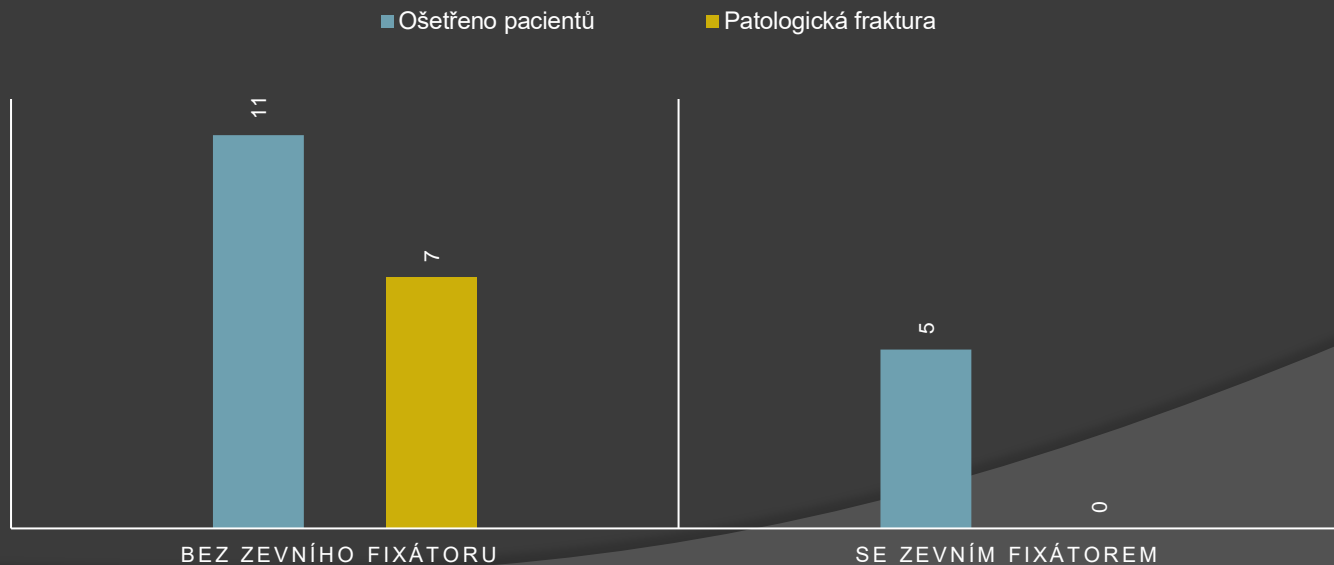

Naše výsledky

- Celkem 23 pacientů ve stádiu Notani II
- 7 bezzubá čelist – nehodnotíme

64% pacientů bez zevního fixátoru - patologická fraktura
Notani II → Notani III

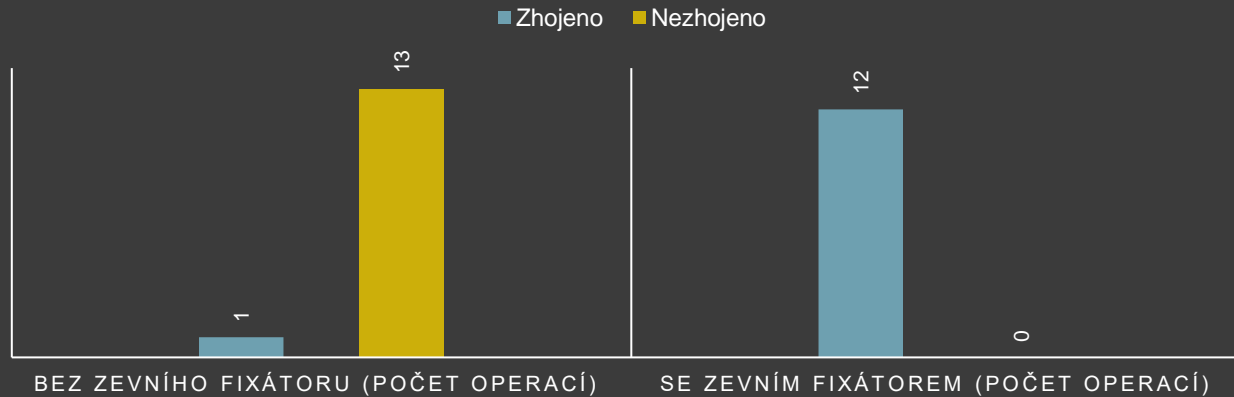
NOTANI II CELKEM 16 PACIENTŮ

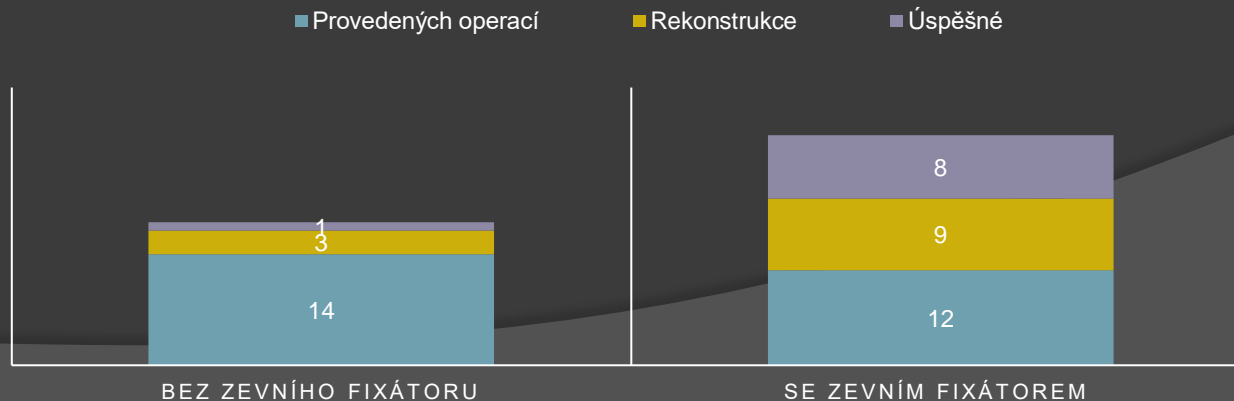
Naše výsledky

- Nezhojeno – rozpadlá rána, prořezání pahýlu, píštěl

NOTANI III CELKEM 23 PACIENTŮ

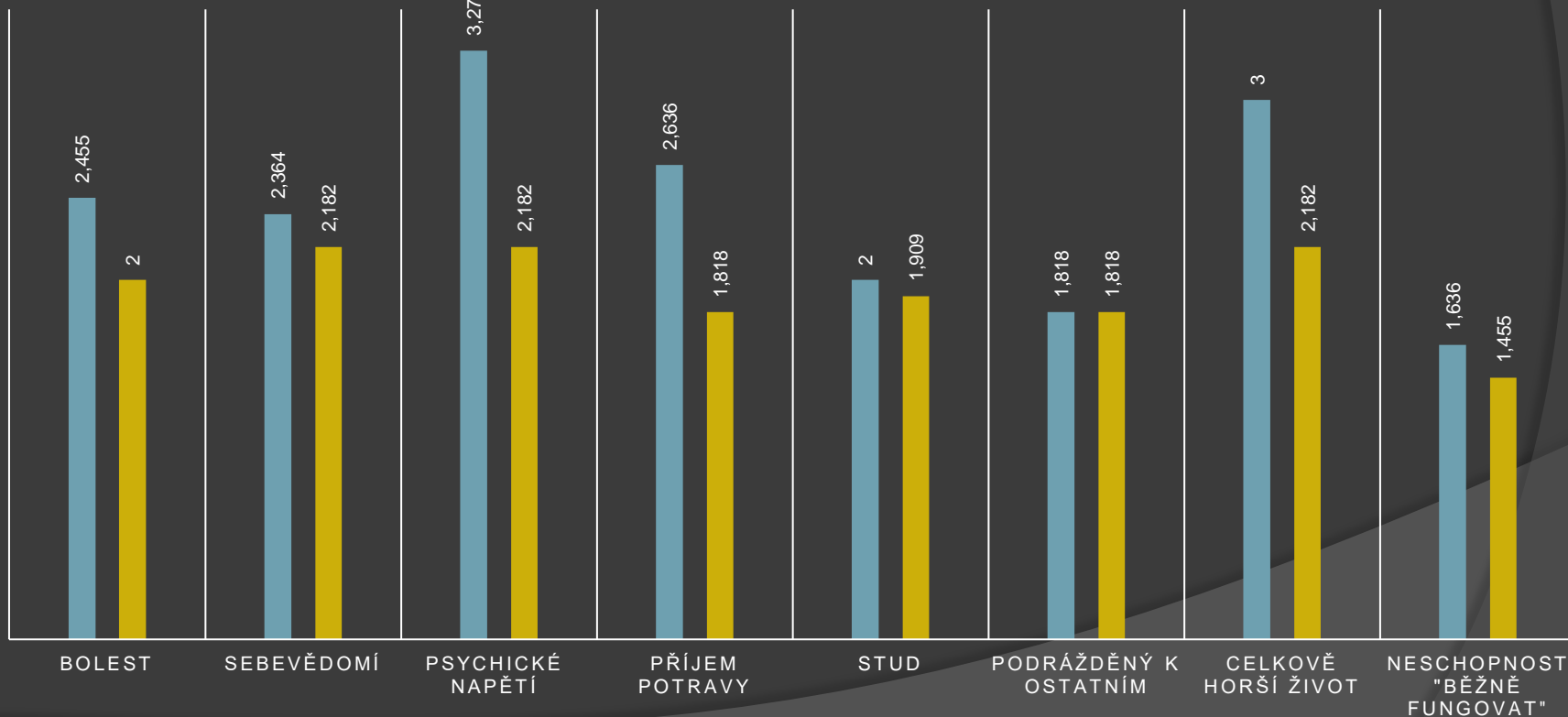
ZEVNÍ FIXÁTOR VE VZTAHU K REKONSTRUKCI

Naše výsledky

KVALITA ŽIVOTA SOUBOR 11 PACIENTŮ

■ S ORN ■ Se zevním fixátorem

Závěrem

- ⦿ ORN Snižuje kvalitu života onkologických pacientů
- ⦿ Léčba svízelná, patří do rukou zkušeného odborníka
- ⦿ Vyšší stádium = větší komplikace v léčbě
- ⦿ Zevní fixátor významně snižuje pravděpodobnost patol. fr.
- ⦿ Zvyšuje úspěšnost zhojení u pacientů po resekci mandibuly
- ⦿ Zevní fixátor nesnižuje kvalitu života pacientů
- ⦿ Zlepšuje podmínky pro následnou rekonstrukci

Děkuji za pozornost

